

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5740/24
20.2.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Анђелија Правица, адвокат из Београда, Ул. Војводе Миленка број 1, против тужене Републике Србије – Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, Косовска улица број 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 374/24 од 18.6.2024. године, у седници одржаној дана 20.2.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене, и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 374/24 од 18.6.2024. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у усвајајућем делу става другог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 374/24 од 18.6.2024. године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија – Министарство правде да тужиоцу АА надокнади трошкове парничног поступка у износу од 401.550,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење, па до исплате у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ставом првим изреке побијане пресуде, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете настале због неадекватног лечења исплати следеће износе: за претрпљене душевне болове због нелечења тешке телесне повреде у притвору износ од 100.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 18.6.2024. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 422.630,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење, па до исплате, а

одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђене трошкове спора почев од дана правноснажности, па до дана наступања услова за извршење.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући је у ставу првом и усвајајућем делу става другог изреке, из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Испитујући првостепену пресуду у побијаном делу у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована у погледу одлуке о главној ствари, а делимично основана у погледу одлуке о трошковима парничног поступка.

У првостепеном поступку, у побијаном делу одлуке, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима из жалбе тужене првостепени суд није учинио повреду поступка из тачке 12 ове законске одредбе, јер је за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге, изрека пресуде је разумљива и постоји сагласност између онога што се у разлозима пресуде наводи са садржином изведених доказа.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, дана 18.6.2015. године тужилац је задобио прострелну рану из ватреног оружја кроз препонски предео са леве стране, те је хоспитализован на Клиничком центру Србије одакле је спроведен у притвор. Тужиоцу је решењем дежурног судије за претходни поступак Првог основног суда у Београду Кпп Д 125/15 од 25.6.2015. године одређен притвор, те је исти лишен слободе 25.6.2015. године, док је решењем Првог основног суда у Београду К 1346/15 од 29.1.2016. године тужиоцу укинут притвор, након чега је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 524/17 од 16.5.2018. године на основу члана 423 став 2 ЗКП-а, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348 став 4 у вези са ставом 1 КЗ, те је у притвору провео 218 дана. Према налазу судског вештака ортопедске хирургије и трауматологије др. Зорана Бајина, изјашњењима и исказу вештака, критичном приликом тужилац је задобио прострелну рану у пределу леве препонске и натколенице регије са последичном лезијом левог седалног нерва, које повреде су квалификоване као механичка повреда, а према тежини повреде квалификују се као тешка телесна повреда. Због наведене повреде трпео је физичке болове јаког интензитета у трајању од око 3 дана, физичке болове средњег интензитета збирно око 25 дана, затим болове лаког интензитета још око 26 месеци, а све у вези са поменутом повредом. Болове је имао приликом свакодневних активности, а посебно каузалгични (оштар) бол, који је био присутан и евидентан у медицинској документацији и јавља се код нервних оштећења. Тужилац је имао низ неугодности током дугог периода лечења и рехабилитације у обављању свакодневних животних активности, а све се то у судско-медицинској пракси убраја у болове лаког интензитета. Код тужиоца, који има 37 година, постоји умањена животна активност 56,8%, са ортопедске стране и наруженост великог степена. Остало је нејасно зашто приликом примарне хоспитализације од 19.6.2015. године до 25.6.2015. године на Клиничком центру Србије – Ургентном

центру на Одељењу опште хирургије III, након хируршког збрињавања тужилац као пацијент није пребачен на неурохируршку клинику ради збрињавања повреде седалног нерва која је била клинички и ЕМНГ верификована. У затворској болници, према приложеној документацији, тужиоцу су спроведени прегледи и анализе како је предложено у отпусној листи КЦС Ургентног центра, одељења опште хирургије: спровођена је редовна антикоагулантна терапија уз редовне контроле лабораторијских параметара и ИНР-а, обављен је и ЕМНГ преглед након месец дана, 21.7.2015. године урађен је контролни доплер крвних судова ногу, прегледан је и од стране неуролога због болова неуропатског типа, када је ординирао неуронтин. Дана 3.8.2015. године тужилац је прегледан од стране неурохирурга на ВМА, који је констатовао тешку лезију седалног нерва на основу клиничке слике и ЕМНГ налаза, те је предложио физикалну терапију, а након прегледа физијатра због постојања тромботичних маса у вени сафени исти га упућује васкуларном хирургу. На основу приложене медицинске документације не може се тврдити да је тужилац неадекватно лечен у затворској болници, јер је према документацији испоштовано готово све што је наведено у примарној отпусној листи КЦС Ургентног центра, Одељење хирургије, као и предлози који су давали лекари неурохирург, физијатар, васкуларни хирург на ВМА. Међутим, за успешни опоравак нервних лезија је веома важно да се неуролитизе и неурографија или евентуална реконструкција код оштећења за које према клиничком ЕМНГ сигурно да су тешка и да не могу доћи до спонтаног опоравка, као што је био код тужиоца, ураде што је раније могуће, како би се дала шанса за опоравак. Овде је од кључне важности зашто тужилац није по иницијалном збрињавању пребачен на неурохирургију ради решавања тешке лезије седалног нерва, а посебно ако то тада није урађено, зашто то није предложио консултујући неурохирург ВМА приликом контролног прегледа дана 3.8.2015. године, већ је тужиоца упутио на физикалну терапију, те да уради нови ЕМНГ за 3-6 месеци, а потом контрола неурохирурга. Изостанак правовремене операције, како судски вештак закључује, представља кључни моменат давању шансе оштећеном нерву за опоравак. Овај судски вештак је у свом изјашњењу додао да је тужилац у затворској болници био потпуно адекватно лечен, односно да су биле испоштоване све препоруке са отпусне листе у КЦС-УЦ, где је тужилац примарно лечен, а такође су тужиоцу омогућени сви консултативни, специјалистички прегледи од стране неуролога, неурохирурга, васкуларног хирурга, физијатра, ЕМНГ преглед, доплер крвних судова, а што је све наведено у основном налазу. Како је утврђено, у затворској болници су до детаља испоштоване препоруке специјалиста консултованих из реномираних установа, као што је Клинички центар Србије и ВМА, па према томе, према мишљењу судског вештака, они не сnose апсолутно никакву одговорност за тужиочево садашње стање. Затворска болница испоштовала је све што је наложено у отпусном листу из КЦС, па и касније, амбулантним прегледима из КЦС и ВМА испоштовали су у обиму и времену на начин како је наложено наведеним писменима. Вештак је додао и да се у отпусном листу не помиње операција, чак ни у контролним амбулантним прегледима код неурохирурга.

Према налазу судског вештака неуропсихијатра Весне Бућан утврђено је да се на основу прегледа, објективног статуса, опсервације и анализе расположиве документације, као и података из судских списа, може закључити да је тужилац поред телесних повреда доживео и психичку трауму критичном приликом, те да је у тренутку задобијања повреде доживео стање потпуног шока и престрављености, услед нарушеног телесног интегритета, а поготово након опажања крвареће ране, тако да је у периоду од 8-10 минута проживљавао примарни страх веома јаког интензитета, а након

пружања прве помоћи и подвезивања, ради спечавања даљег крварења, одлучено је да се упути на Клинику за неурохирургију у Београду, те је током транспорта трпео страх и стрепњу за тежину повреде, њене последице и могућности инвалидитета, тако да је током периода од 8-10 сати проживљавао секундарни страх јаког интензитета. Касније, током периода од 4 месеца проживљавао је секундарни страх умереног интензитета услед неизвесног исхода лечења и могућности правовремене примене потребне терапије. Током периода око годину дана проживљавао је секундарни страх блажег интензитета који је у појединим тренуцима суочавања са слабијим резултатима третмана добијао карактеристике умерено јаког интензитета. Само рањавање представља психотрауматско искуство које је оставило своје последице у форми посттрауматског синдрома са кошмарним сновима и повећаном раздражљивошћу, а соматске последице су условиле значајан пад фрустрационе толеранције и расположења. Имајући у виду животну доб, карактеристике личности, као и последице доживљене трауме, судски вештак закључује да је физичка траума својим интензитетом, током и исходом допринела јављању трајних психичких тешкоћа у форми анксиозно депресивног поремећаја, чијем одржавању доприноси објективно физичко ограничење, који данас захтева помоћ других лица ради остваривања животних потреба, а што га у целисти ремети у способности постизања задовољстава у свакодневним животним активностима, што подржава анхедонију. Више нема слободе у кретању и раду као раније, везан је за инвалидска колица, ограничен могућношћу кретања, оствариво само уз помагала и присуство другог лица. Посебно су оптерећујућа суочења и хендипирајући проблем са импотенцијом. Одржавани симптоми доприносе паду квалитета живота и смањењу адаптивних потенцијала, тако да се може рећи да је животна активност умањена за 15%. Такође, судски вештак је навела да је тужилац након одређивања притвора после недељу дана пребачен у затворску болницу, где је уследио мукотрпан период са трпљењем болова и иритацијом у пределу повређене ноге, као и трпљење симптома упаљених вена са тромботичним садржајем, при чему је највеће оптерећење било немогућност кретања, које је захтевало помоћ других лица, пре свега за основне личне потребе, што је у датим условима било отежано остварити, тако да су тешкоће које је имао условљавале велику бригу и неизвесност за даљи ток лечења, превасходно могућност адекватног лечења. С обзиром на перзистентност тегоба уследило је и упућивање на ВМА, нови преглед и посебно неурофизиолошко снимање ЕМНГ које је показало тешко оштећење нерва у пределу леве потколенице, зашта је саветована физикална терапија, која се у затворској болници није реализовала, а чије извођење је тромбоза отежавала. Због верификованог оштећења ишијалдног нерва 3 месеца након притварања био је упућен и на неурохирургију када је покушано да се уради хируршка интервенција на нерву, али који је већ у потпуности био захваћен ожиљком, тако да није било жељених резултата. Из конзијалног мишљења судских вештака неуропсихијатра др. Весне Бућан и специјалисте за ортопедску хирургију, трауматологију др. Зорана Бајина од 12.5.2021. године, утврђено је да су наведене последице трајног карактера и да је код тужиоца животна активност умањена 64%.

Из исказа тужиоца који је првостепени суд прихватио, утврђено је да је након што је тужилац хоспитализован у Клиничком центру Србије, у јуну 2015. године, неурохирург који га је прегледао био за то да се тужилац пребаци на Одељење неурохирургије, јер су му нерви били оштећени због повреде коју је задобио 18.6.2015. године, тачније ишијатикус, затим да је у периоду док је био на Клиничком центру

након рађавања чуо да је професор – лекар припадницима МУП-а рекао да тужилац мора да се оперише на одељњу хирургије, али да они то нису прихватили, те да су га "дигли" из кревета након чега је пребачен у притвор у ЦЗ-у. Прво је прегледан од стране лекара који су констатовали да тужилац треба да буде у болници јер је задобио повреду нерва за чије лечење не постоје услови у затворској болници. Такође, тужиоца су обилазили лекари који су му прегледали терапију, лекове и инекције које тужилац није примио, јер их нису имали. Тек након неколико месеци тужилац је одведен на ВМА где је констатовано да је било неопходно урадити операцију нерава на коју је тужилац закаснио, с обзиром на то да је његова повреда била специфична, јер се нерв осушио, због чега је дошло до прекида нерва, па му је из тог разлога лева нога атрофирала.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 575/23 од 13.12.2023. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 6012/19 од 1.7.2022. године, у делу става првог изреке којима је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због неоснованог лишења слободе исплати износ од 1.300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 1.7.2022. године, до исплате, као и делу става другог изреке којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име душевних болова због настанка трајног инвалидитета исплати износ од 500.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због неоснованог лишења слободе исплати износ од још 1.316.000,00 динара са законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, укинута је пресуда у преосталом делу става другог изреке, као и у ставу трећем изреке и предмет у том делу враћен на поновни поступак.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом одредбе члана 35 став 2 Устава Републике Србије, потом члана 172 став 1 и 200 Закона о облигационим односима, те чланова 18, 584 став 1 тачка 2, 588 став 1, 589 став 1 Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14), као и одредби члана 113 став 3, 115 тачка 7 и члана 239 Закона о извршењу кривичних санкција ("Службени гласник РС" бр. 55/14, 35/19), донео одлуку као у ставу првом изреке, и оценио да је тужена одговорна за насталу штету, јер је због неправилног и незаконитог рада својих органа пропустила да тужиоца током трајања притвора адекватно лечи, који пропуст тужене се између осталог огледа у изостанку правовремене операције од стране неурохирурга Клиничког центра Србије, а ради решавања тешке лезије седалног нерва, као и пропусти да се тужилац на предлог лекара затворске болнице упути у одговарајућу здравствену установу на даље лечење, с обзиром да се тужиоцу у затворској болници није могла пружити одговарајућа здравствена заштита.

Код утврђеног да је тужилац због неправилног и незаконитог рада тужене неадекватно лечен током боравка у притвору, исти има право на накнаду нематеријалне штете у виду душевних болова због нелечења тешке телесне повреде у притвору, право на накнаду штете на име душевних болова због умањења животне активности и на име претрпљеног страха, који су последица неадекватног лечења тужиоца током трајања притвора. Стога је првостепени суд нашао да тужиоцу за душевне болове због

нелечења тешке телесне повреде у притвору припада новчана накнада у износу од 100.000,00 динара, да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности припада новчана накнада у износу од 500.000,00 динара и на име претрпљеног страха припада новчана накнада у износу од 100.000,00 динара. Првостепени суд је обавезао тужену да тужиоцу на досуђени износ накнаде штете исплати законску затезну камату на основу члана 277 ЗОО у вези члана 2 и 3 Закона о затезној камати, почев од 18.6.2024. године, као дана пресуђења, па до исплате.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима, које је правилно оценио применом одредбе члана 8 ЗПП-а. На тако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применнио материјално право и правилно оценио да је тужена одговорна да тужиоцу накнади нематеријалну штету. Правилна је и одлука првостепеног суда да је тужена дужна да тужиоцу исплати на име накнаде нематеријалне штете због претрпљени душевне болове због нелечења тешке телесне повреде у притвору износ од 100.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, и на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, па до коначне исплате.

Чланом 3 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (ратификоване Законом о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, измењене у складу са протоколом број 11, протокола уз конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, протокола број 4 уз конвенцију за заштиту људских права и основних слобода којим се обезбеђују извесна права и слободе који нису укључени у конвенцију и први протокол уз њу, протокола број 6 уз конвенцију за заштиту људских права и основних слобода о укидању смртне казне, протокола број 7 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, протокола број 12 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и протокола број 13 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода о укидању смртне казне у свим околностима, "Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005 - испр. и "Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 12/2010 и 10/2015) прокламовано је да нико не сме бити подвргнут мучењу, или нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању, а чланом 1 став 26 Европске конвенције о спречавању мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака, прокламовано је да је забрана мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака општи међународни стандард који се, иако у различитој форми, може наћи у разним међународним инструментима, као у случају члана 3. Европске конвенције о људским правима. Устав Републике Србије (објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ бр. 98/06), важећи у време настанка штете, чланом 25, гарантује неповредивост физичког и психичког интегритета, као и да нико не може бити изложен мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању, нити подвргнут медицинским или другим огледима, без свог слободно датог пристанка. У члану 68 Устава Републике Србије прописана је здравствена заштита. Првим ставом овог члана прописано је право сваког лица на заштиту свог физичког и психичког здравља. Без обзира што се ова одредба не односи директно на лица лишена слободе, не сме се

заборавити да се законитим лишењем слободе не одузима право на здравствену заштиту. Такође, лица лишена слободе уживају иста права на здравствену заштиту као и остали грађани те се сходно томе ова одредба Устава директно односи на лица лишена слободе.

Сходно цитираним међународним стандардима, незадовољавајући ниво здравствене неге може довести до ситуације које спадају у оквир термина "нечовечног или понижавајућег поступања". Наиме, члан 3 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода штити једну од најосновнијих вредности демократског друштва, и у потпуности забрањује мучење или нечовечно или понижавајуће поступање или кажњавање, без обзира на околности и понашање жртве, па у светлу наведеног члана овде тужена је морала обезбедити да се лице притвори према условима који су у складу са поштовањем људског достојанства, да начин и метод извршења те мере не излажу појединца болу или тешкоћама који превазилазе неизбежан ниво патње својствене затвору, и да су, с обзиром, на практичне захтеве затвора, здравље и добробит тог лица обезбеђени, уз одредбу обавезне лекарске помоћи и лечења. Иако, лекарска помоћ доступна у затворским болницама не мора увек бити на истом нивоу као помоћ коју нуде најбоље здравствене установе за ширу јавност, овде тужена је била дужна да обезбеди да здравље и добробит тужиоца буде осигурана на одговарајући начин.

Како би се утврдило да ли је тужилац добио неопходну лекарску помоћ док је био у притвору, од пресудног је значаја било да се утврди да ли је тужена пружила довољан лекарски надзор ради благовремене дијагнозе и лечења његове болести. Како је из изведених доказа првостепени суд несумњиво утврдио да је тужена одговорна за насталу штету, због неправилног и незаконитог рада својих органа, која се огледа у пропусту да тужиоца адекватно лечи, с обзиром на изостанак правовремене операције од стране неурохирурга Клиничког центра Србије, а ради решавања тешке лезије седалног нерва, као и пропусту да се тужилац на предлог лекара затворске болнице упуту у одговарајућу здравствену установу на даље лечење, јер се тужиоцу у затворској болници није могла пружити одговарајућа здравствена заштита, то је правилно поступио првостепени суд када је оценио да је тужена дужна да накнади насталу штету.

Неосновани су наводи жалбе тужене којима указује да је првостепени суд у потпуности занемарио закључак судског вештака др Зорана Бајина, којим је вештак више пута током поступка истицао да одговорност затворских лекара никако не стоји, с обзиром да су до детаља предузели све што су предложили специјалисти консултанци из реномираних установа Клиничког центра Србије и ВМА. Ово зато што одговорност тужене произилази из одредбе члана 113 став 3 Закона о извршењу кривичних санкција, којом је прописано да се осуђени, коме се у заводу не може пружити одговарајућа здравствена заштита на предлог лекара упућује у Специјалну затворску болницу или другу здравствену установу, те иако је судски вештак др. Зоран Бајин истакао да су у затворској болници до детаља испоштоване препоруке специјалисте реномираних установа, као што су Клинички центар Србије и ВМА, због чега исти не сносе апсолутно никакву одговорност за тужиочево садашње стање, првостепени суд је правилно закључио да се одговорност тужене заснива пре свега у изостанку адекватног лечења током трајања притвора.

Законом о извршењу кривичних санкција установљена је обавеза лекара у заводу у смислу члана 115 став 1 и 7 тог закона, па лекар има обавезу да при пријему прегледа сваког осуђеног након пријема у завод, надзире рад апотеке и медицинског особља које евидентира, као и издаје и даје прописану терапију, па како је првостепени суд из исказа тужиоца утврдио да је тужилац након што је пребачен у притвор у ЦЗ-у, прво прегледан од стране лекара, који су констатовали да тужилац треба да буде у болници јер је задобио повреду нерва за чије лечење не постоје услови у затворској болници, то је правилан закључак првостепеног суда да се незаконит и неправилан рад тужене огледа у пропусту тужене да тужиоца упути у одговарајућу здравствену установу на даље лечење, и правовремену операцију.

Осим тога, неосновано се наводима жалбе указује да тужиоцу не припада накнада нематеријалне штете на име претрпљеног страха, указујући на налаз и мишљење судског вештака др. Весне Бућан. Ово зато што је судски вештак др. Весна Бућан у свом изјашњењу истакла да је трпљење које је тужилац имао била последица неадекватног лечења, те у изјашњењу датом на рочишту одржаном дана 1.7.2022. године истакла да је у свом налазу од 12.5.2021. године утврдила дужину, интензитет и трајање страха код тужиоца за период у коме је тужилац био у притвору, а који налаз и мишљење је првостепени суд након изјашњења истог вештака прихватио као стручан и дат у складу са правилима струке, и који тужена није оспорила другим налазом или предлагањем новог или комисијског вештачења.

Одредбом члана 200. Закона о облигационим односима прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству (став 1), а да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2). Према цитираној одредби Закона произлази да су душевни болови критеријуми на основу којих суд цени да ли су они такве јачине и трајања да представљају основу за накнаду нематеријалне штете, а сама нематеријална штета је повреда неког од права личности (права на физички интегритет, психички интегритет, заштиту здравља, достојанство, слободу). Душевни болови цене се у сваком конкретном случају у односу на све штетне последице односно видове нематеријалне штете, које проистичу из истог догађаја.

Супротно жалбеним наводима правилно је првостепени суд применио и одредбу члана 200 ЗОО-а. Наиме, одредбом члана 200 став 2 ЗОО прописано је да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, суд води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Накнада нематеријалне штете по својој правној природи представља материјалну сатисфакцију за тужиоца која ће му омогућити да прибави извесну пријатност, односно неко задовољство у најширем смислу речи и да тиме, што је могуће потпуније, успостави психичку равнотежу, а накнада која му је досуђена и по мишљењу овог суда представља правичну накнаду имајући у виду све околности случаја.

Правилна је и одлука о законској затезној камати која сходно члану 277 Закона о облигационим односима на досуђени износ неимовинске штете тече од дана доношења првостепене пресуде, јер је накнада штете одређена према критеријумима и вредности новца у време пресуђења.

Цењени су и сви други наводи које су тужени истакли у жалби, али како не могу довести до другачије, за тужене, повољније одлуке другостепених суд их не образлаже посебно сагласно одредбама члана 396 став 1 ЗПП-а.

На основу изложеног, Апелациони суд је потврдио првостепену пресуду у ставу првом изреке, применом члана 390 ЗПП-а и одлучио као у првом ставу изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом тужене побија одлука о трошковима парничног поступка имајући у виду да је приликом одлучивања о трошковима парничног поступка првостепени суд погрешно применио члана 153 ЗПП-а, имајући у виду успех тужиоца у спору, из ког разлога је одлука о трошковима парничног поступка из става другог изреке првостепене пресуде морала бити преиначена па је, применом одредаба чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од укупно 401.550,00 динара, и то: на име састава тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 24.750,00 динара, на име заступања на пет одржаних рочишта у износу од по 29.250,00 динара и четири неодржана рочишта у износу од по 16.875,00 динара, на име трошкова вештачења износ од 30.000,00 динара, на име састава жалбе износ од 49.500,00 динара као и судске таксе на пресуду у износу од 58.800,00 динара. На досуђени износ трошкова парничног поступка тужиоцу припада и законска затезна камата од извршности до исплате, сагласно одредбама члана 277 и 324 Закона о облигационим односима, те је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде применом одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП-а.

Како је тужена успела у другостепеном поступку у незнатном делу, само у погледу одлуке о трошковима поступка, донета је одлука као у ставу трећем изреке ове пресуде, применом одредбе члана 165 у вези члана 153 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић